

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 4. De potestate absolue[n]di à casibus reseruatis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

35. Prima est, Regulares posse absque speciali privilegio, à simplici etiam Sacerdote absolui, quando tantum habent venialia, aut iam absoluti sunt ab omnibus mortalibus, de quibus confitentur, aut quando constituti sunt in articulo mortis. Ratio est, quia ex recepta doctrina ante à nobis propofita lib. 2. cap. 4. sub initium, nec de venialibus nec de mortalibus iam directè absolutis, quisquam tenetur cōfiteri: & in articulo mortis, quilibet à quibuslibet peccatis quomodocumque referuatis absolui potest per quemlibet Sacerdotem, vt habet concil. Tridentin. sess. 14. cap. 7. sub finem.

36. Secunda est Religiosum, cui à suo Superiore facta est potestas eligendi Confessarium, posse confiteri alterius ordinis Religioso, vel seculari Sacerdoti, etiam per nullum Episcopum approbato. Ratio est, quia electus iurisdictionem in eū accipit extraordinariam, neque Concilium Trident. faciens decretum de approbatione Confessarij, quidquam noui statuit circa confessiones regularium. De qua re diximus in libro primo num. 175.

37. Tertia est, Religiosos habentes priuilegium cum clausula, quod possunt audire peccata quorumcumque, vnde cumque ad se venientium, non posse audire confessiones aliorum Religiosorum extra casus in duobus præcedentibus propositionibus notatos. Ratio est, quia generalis concessio intelligitur secluso iuris alienius præiudicio, ex cap. Quamuis, De rescriptis in 6. Præiudicat autem Religioni (propter perturbationes nimirum quæ inde nasci possunt) quod Religiosi dirigantur, vitæque emendandæ & in posterum instituendæ rationem accipiant ab alienis, à non & suis prælatis vel eorum Commissariis. Vnde (vt memoratus Alphonsus refert nu. 2.) Pius quintus consultus, An Religiosus ex medicantibus possit pro arbitrio eligere sibi Confessarium, virtute bullæ cruciatæ, vel alterius quæ sit potestas eligendi Confessarium qui absoluat etiam à casibus referuatis. Respondit non posse. Quod similiter responderunt, vt idem author addit, multi primarij Magistri Salmanticenses. Idem tangens Henriquez in sua summa, pro eo plura adfert quæ apud ipsum videri possunt lib. 6. cap. 16. §. 7. in margine, lit. P.

Cæterum semper videndum est, quid ferant vniuscuiusque Religionis priuilegia; per quæ plerumque, vt constat ex his quæ idem Henriquez adfert, sic derogatur talibus bullis, vt virtute illarum nequeat Religiosus absolui per non designatum à Superiore suo.

38. Quarta propositio (quam idem Alphonsus tangit in præced. num. 23. & 24.) est: Nouitios Religionum posse in eisde, sicut professos, absolui ab excommunicatione referuata: in quam tamen recidunt si non perseuerent, etiam iusta de causa dimissi. Ratio est, quia priuilegium illis tantum conceditur, dum sunt in via ad Religionem capeffendam.

39. Pro vltima propositione addi potest, quod adfert Henriquez in sequen. §. 8. Regularem exemptum, si proprius Prælati illum subdat Episcopo loci in quo domicilium habet, posse ab eodem absolui & perinde dispensari, ac potest Clericus subditus ei, ratione dignitatis qua præeminet. Non posse verò sine Prælati licentia; quia id esset contra priuilegium exemptionis tali religioni concessum. Quamquam si licentia eiusmodi expresse haberi nequeat: siue quia Prælati ille est nominatim excommunicatus: siue quia nimis longè abest: siue quia mortuus est, censenda est haberi tacita: ne contingat regularem vagari recurrendo ad Papam ex cap. Religioso, De sentent. excommunicationis in sexto.

CAPVT IV.

De potestate absoluedi à casibus referuatis.

SVMMARIVM.

40. Quis potestatem ordinariam habeat absoluedi à referuatis, & quis delegatam.
 41. Superior non requisito inferioris consensu dare potest facultatem absoluedi à casibus, quos nem inferior sibi referuauerit.
 42. Cognoscenda est mens dantis istiusmodi facultatem.
 43. Quando superior contra iustitiam peccata recusando delegare facultatem absoluedi à referuatis.

44. Quando recusare possit, aut etiam debeat.

45. Quando recusando peccet contra debitum charitatis.

46. Non excusat eam recusationem aliena vilitas.

47. Excusare autem potest alienum incommodum.

48. An excuset verecundia.

49. Superior facilius potius quam difficilis esse debet in concedenda facultate absoluedi à referuatis.

50. Non cogitur dare generalem facultatem constituti cuiuscumque Penitentis voluerit.

51. Facultas perita pro peccatis commissis potest concedi cum onere imponendi aliquam penitentiam, & quomodo non item cum onere presentandi se Superiori.

52. Vtrumque onus imponi potest cum peritur facultas pro peccatis committendis.

Hæc potestas esse potest vel ordinaria, vel delegata. Ordinariam habet, qui peccata referuauit, & superior ipsi habens in penitentiali foro potestatem à talibus peccatis absoluedi ordinariam. Nam is qui iurisdictionem adfert per reservationem, ita tenet illam sibi, vt non præiudicat Superiori in eius iurisdictione, ex c. Inferior, distinet. 21. Quod cum ita sit, peccatum ab Episcopo referuatum, non referuatur Papæ; referuatur autè Archiepiscopo, qui dignitate quidem est Episcopo superior, non talem, sicut Papa, cum iurisdictione in foro interiori: nullam enim talem habet in Diocesi si Suffraganei sui ex ca. Pastoralis, De offic. Ordin. nisi quando eam vinit ex cap. finali De censibus in 6. Similiter nec in religione peccatum referuatum à Prouinciali, referuatur Generali. Delegatam verò istiusmodi potestatem obtinet Sacerdos, cui est directè concessa ab eo qui habet ordinariam prædictam: aut qui electus est à Penitente licentiam habente sufficientem ad eligendum sibi Confessarium, à quo absoluetur à referuatis. De qua delegatione quædam occurrunt proponenda notatu digna.

De delegatione potestatis absoluedi à casibus referuatis: notanda ex parte delegantis.

SECTIO I.

Notandum est primò, non tantum referuarem posse committere potestatem absoluedi à peccatis quæ sibi referuauerit, sed etiam ipsius Superiore: si que Papam potestatem absoluedi à peccatis, quæ Episcopus sibi referuauit, dare posse non requisito ipsius consensu. Quod probatur: tum ex communi Ecclesiæ consuetudine: tum ex sensu quem omnes boni Catholici communiter habent de summa Papæ autoritate: tum demum aperta ratione: quia quidquid in hac re Papa exequi potest per seipsum, potest etiam per suum commissarium. Per seipsum autem à peccatis quæ Episcopus sibi referuauerit absoluedi potest, non requisito ipsius consensu: ergo idem etiam potest per suum commissarium.

Notandum est secundò: talem potestatem obtineri potest tum ab homine, tum à iure, tum etiam à necessitate, minime autem à consuetudine; cum referuatio sit declaratio quedam voluntatis Superioris, vt nemo à tali peccato absoluet, sine suo consensu: contra quem consensum consuetudo in hoc foro nihil potest, iuxta illud quod in cap. Si Episcopus De penit. & remiss. in 6. dicitur: nulla posse consuetudine introduci, quod aliquis præter sui Superioris licentiam, Confessorem sibi eligere valeat, qui eum possit absoluedi & ligare. Quamquam tamen ea consuetudo; qua vidente & tacente Superiore, qui prohibere possit; inferiores passim absoluerent à referuatis, testis esse posset ablatæ reservationis, prout Henriquez notat in summa lib. 6. cap. 14. num. 9. lit. B. ex recentiorum doctrina. De potestate autem obtenta à necessitate etiam dictum est in lib. 1. num. 58. & aliquot sequentibus. De obtinenda verò ab homine.

Notandum est terciò, dum obtinetur, si quidem confessio fiat ore ad os loquendo, curandum esse vt concedens mentem suam exponat sufficienter: si verò fiat absenti, considerandam esse verborum vim, & expendendas circumstantias, ex antecedentibus & consequentibus eliciendo concedentis intentionem. Vbi pro principio tenendum est illud, quod habetur in citato c. Si Episcopus: Superiore generaliter dante potestatem audiendi confessiones suorum subditorum, non

40. dare eo ipso potestatem absoluedi a casibus qua sibi referuauerit.

41. Notandum est quartò, quod Suarez tractat tom. 4. disput. 30 sect. 4. contra debitum iulitria peccare Superiorem, si subdito neget facultatem eligendi Confessarium, à quo possit à referuatis absolui: illam proprietate petenti, quod merito damnatum aliquod grane, & confessionis extrinsecum, sibi timet: sine ab ipsius Superiore, sine ab alio cui vices suas commisit inferendum: vt ipse qui reuelaturus est confessionem vel accepta ex confessione scientia vltus est in nocumentum graue eiusdem subditi: aut etiam quia ille graues cum ipso gerit inimicitias: aut quia ille idoneus non est ad ferendum de ipsius interno statu iudicium, cum sit ignarus; aut ita improbus, vt loco Medicinæ sit scandalum allaturus. Quod totum ex eo confirmatur, quod superior suo inferiori debeat administrationem huius sacramenti, nec possit illum cogere ad se in ea exponendum periculo alicuius grauis nocimenti externi.

42. Vbi autem abest tale periculum, eam facultatem negari posse à Superiore, argumentò est: quod aliqui nullius fere momenti esset referuatio, à qua tam facili negotio subditus liberaretur: neque enim tanquam onerosa, valeret ad peccatores coercendos, & peccata curanda: in quem finem ea instituitur. Imò certum est negare debere, quando probabiliter timer eam, tanquam venia facilitatem, fore subdito occasionem scandali relabandue in peccatum, aut etiam quando suspicio est probabilis, peccatum tale esse, quod vergat in damnum communitalis, aut tertie personæ; cui audita confessione, non autem aliter, Superior poterit adhibere remedium seruatò confessionis sigillo. Tunc enim Superior ipse dando facultatem, ocurreret ad peccatum subditi volentis confiteri sine sufficienti emendationis proposito; quod quidem debet inter cætera, esse euitandi occasiones, relapsus in peccatum, & inferendi damnum alteri. In quam sententiam Suarez loco citato num. 5. citans Angelum, Sotum & Armillam, addit non modo cum superior timer graue detrimentum subditi, sed etiam quando sperat illius maiorem vel æqualem vtilitatem, posse licite negare talem facultatem. Imò & cū sperat vtilitatem minorem, si negare censetur ad aliorum exemplum, communeq; bonum esse necessarium, aut valde conueniens. In eo enim Superior vtetur iure suo preferendi commune bonum incommodo vltus particularis modico: quale est quodammodo coactus, & cū minore deuotione confitebitur. Dico (modico) quia per magnum incommodum, quale esset si confessio sine fructu fieret, cessaret vtilitas subditi, quæ in hoc casu iustificare debet negationem facultatis.

43. Notandum est quinto; ex debito charitatis Superiorem tanquam dispensatorem fidelem, teneri dare propositam facultatem, quoties graue subditi detrimentum timuerit ex illius negatione, quamuis ipsum sit tantummodo inrenum, id est, non extrinsecus, sed solum ex interno subditi affectu euenturum: vt quia de industria peccatum aliquod tacebit aut confessionem differens, accipiet peccandi licentiam, aliudue eiusmodi. Ita communiter tenent Doctores D. Thomam securi, cuius verba sunt in 4. distinct. 17. quæst. 3. art. 3. in fine responsionis ad 4. quæstionculam. Peccaret Sacerdos, si non esset facilis ad præbendam licentiam confitendi alteri quia multi sunt adeo infirmi, quod potius sine confessione morerentur, quam tali Sacerdoti confiterentur. Vnde illi qui sunt nimis solliciti, vt conscientias subditorum per confessionem sciant, multis laqueum damnationis iniiciunt, & per consequens sibi ipsi, Jheoille. Nec refert quod subditus ipse causa sibi sit talis mali: quia & hoc spiritalis pastor impedire tenetur si commode potest. De qua commoditate iudicandum est iuxta sequentia, de quibus Suarez in citata sect. 4. num. 8. & tribus sequentibus.

De eadem delegatione notanda ex parte modi delegandi.

SECTIO POSTERIOR.

44. PRIMUM est, quantumuis speretur aliqua aliorum vtilitas ex dictæ facultatis negatione facta subdito, eam tamen non esse faciendam cum huius detrimento, in cuius bonum institutum est pœnitentiæ sacramentum, atque data Superio-

riori potestas referuandi peccata. Quo fit vt non liceat vti tali negatione tanquam medio ad procurandam aliorum vtilitatem interueniente detrimento subditi; præsertim cum interueniat consequenter iniuria Sacramenti, quando quidem ex huiusmodi negatione fieri potest vt confessio reddatur diffidilis & odiosa. Quod incommodum præponderare cuius alii incommode vel commode; patet ex doctrina de sigillo Sacramentali ante tradita in lib. 3. cap. 2.

47. Sed aduerte aliud esse in hac re, aliorum vtilitatem procurare, & aliud vitare eorum nocumentum. Nam quamuis non possit ob illud, ob hoc tamen potest prædicta facultas ei negari, qui apparet animum habere nocendi. Nec obstat quod referuatio in bonum ipsius instituta, sit ei hac ex parte in malum cessura: quia id imputatur malitiæ ipsius, qui cum teneatur conscientiam suam aperire Superiori suo, qui sibi & aliis prodesse potest, nec nocere vult; recusat tali obligationi satisfacere: in quo peruerso animo persistens, non est dispositus ad absolutionem accipiendam; & per consequens nec ad obtinendam facultatem eligendi Confessarium à quo absoluaatur.

48. Quod attinet ad verecundiam, licet ea de se non sit affectus malus, non est tamen sufficiens causa virgendi Superiorem ad delegandam facultatem absoluedi a referuatis. Ratio est: quia verecundia conditio est intrinseca confessioni: cuius proinde non est impedimentum, sed potius perfectio quædam. Quod si eam verecundiam nimiam esse contingat, ita vt à confitendo reuocet, superanda est adiuuante diuina gratia; nisi forte (vt in notandum menset Nauarr. ad cap. Placuit De Pœnitent. dist. 6. num. 150.) antea sit, vt Pœnitens vereatur ne se constituat in periculo recidendi aliquod peccatum, vel aliquam circumstantiam de necessitate confitendam.

49. Secundum est moraliter per se loquendo, Superiorem debere se faciliem præbere potius quam difficilem in ista facultate concedenda. Minus enim periculi moraliter ac per se loquendo, inest in concedenda quam in neganda. Itaque inquit Suarez loco cit. num. 9 ad concedendam sufficere potest, quod nulla specialis ratio negandi occurrat. Ad negandum vero oportet interuenire aliquam specialem rationem negandi. Quinimo nec Superiore iudicante talem aliquam adesse (nisi nocumentum proximi, de quo antea, ad effectum) negari debet in casu, quo idem Superior alicunde cognoscere subditum nullo modo velle se ipsum adire pro confessione: nec posse ad id vlla ratione induci. Nam paternam misericordiam tale quid postulat; quam conuenit Superiorem exercere in subditum; postulat etiam medicinæ ratio, quam referuatio habet: cum absurdum sit medicinam ad nationem ægri institutam, tunc ei applicari, cum non prodesse, sed obesse cognoscitur.

Si obicias induratum infelicitatis animum reddere ipsum indispositum ad absolutionem. Respondetur id quidem verum esse, sed fieri posse vt facultate ipsa obtenta, inducatur ad duritiem suam deponendam, dolendum que ac confitendum de ea, sicut de aliis suis culpis, ita vt habeat dispositionem requisitam ad absolutionem. Quod si nollet eum animum deponere, absoluedus non esset, tanquam peruersè recusans satisfacere obligationi, quam habet confitendi proprio Sacerdoti: sicut nec absoluedus esset debitor, qui postquam importunis precibus remissionem debiti à creditore obtinuit, perseverat in proposito peruerso, quod habebat non soluendi, si negata fuisset talis remissio.

50. Tertium est Superiorem non teneti dare subdito generalem facultatem eligendi quemcumque voluerit Confessarium, per quem absoluaatur a referuatis: vel eum committere cuiuscumque specialiter expetito ab eodem subdito. Nam licet Superior cedat iure suo, causam ad se pertinentem committendo alteri: retinet tamen ius eam committendi tantum personæ quæ sit eidem causæ proportionata: quando quidem referuatio ad hoc fit, iuxta Concil. Trid. sess. 14. cap. 7. vt grauiora quædam crimina subiicerentur iudicio summorum Sacerdotum: tanquam personatum scilicet proportionatarum; à quibus melius corrigi emendatque possent. Si autem electio personæ relinquitur in arbitrio Pœnitentis frequenter erit personæ, quæ Superiori non videbitur proportionata: & ideo, cui non debeat in tali casu absolutio committi. Attamen, vt Suarez quoque addit, non debent Superio-

periores in hoc præbere se difficiles (nisi alia grauis causa occurrat) quando subditi petentes facultatem sunt prudentes & timorati: vel Sacerdos pro quo, aut per quem petunt, reuera idoneus est, cui tale negotium committatur.

Quartum est quod in sequenti sect. §. latius tractat Suarez, facultatem de qua agimus, peti posse vel pro peccatis iam commissis, vel pro nondum commissis, si forte committantur: atque siue hoc, siue illo modo petitam, concedi posse vel absolute, vel cum impositione alicuius oneris: quod esse potest vel præsentandi se Superiori, vel faciendi aliquam penitentiam, que sit medicina, seu remedium conueniens aduersus peccatum ipsum reueruatum.

Atque petenti pro commissis onus præsentandi se imponi alienum est à ratione. Nam si per se petat, satis se præsentat: si per alium, eodem modo propterea petat; quod nolit in notitiam Superioris venire. Ad hæc cum pro illo petens nequeat absque crimine violati secreti illum prodere; nec etiam Superior potest licite inquirere quis ille sit, vel circumstantias aliquas interrogare, per quas in notitiam illius deueniat: præsertim cum talis inquisitio sit iniuriosa huic Sacramento, cuius usus reddit difficilem, & odiosum.

Onus vero penitentiae imponi potest: quia conueniens est, vt Superior medetur suorum morbis, quantum iudicat necessarium ad eorum curationem. Vnde potest interrogare culpæ speciem, & peccandi consuetudinem, aliasque circumstantias, quantum sine manifestatione vel suspitione personæ declarari possunt: cum quo periculo, nec ipse interrogare debet, nec alter respondere, propter prædictum est. Potest etiam absque speciali notitia criminis, limitationem confessioni suæ adhibere sub conditione; si crimen tale fuerit, imponatur talis Penitentia. Et quamuis huiusmodi onus imponi possit per modum præcepti, non debet tamen sine magna & extraordinaria causa: sicque vt plurimum imponitur per modum consilij. multo minus vero imponi debet cum tanta seueritate, vt nisi acceptetur absolutio alias data, sit nulla; sed solum imponi per modum cuiusdam ordinationis. Nam poena fori Penitentialis, quæ medicinalis magis est, quam vindicativa, nunquam præscribitur tantâ necessitate adiuncta; quin arbitrio Confessarij relinquatur vt illam moderari possit, iuxta dispositionem, vel alias condiciones Penitentis, quem viderit non esse tantæ poenæ debitorem, aut illam ei non expedire. Quo arbitrio Confessarium priuare cum periculo cõferendi absolutionem inualidam, iniquum est ac imprudentissimum.

Quod autem petenti facultatem pro peccatis reueruatis committendis, possit quoque penitentiae onus imponi, manifestum est. Quæ enim ratio docet posse imponi propter commissum, eadem ostendit imponi posse ob idem, si iterum committatur. Manifestum etiam est imponi posse onus præsentandi se Superiori, ob excommunicationem peccato reueruato annexam. Nam talis impositionis usus ex iure habetur. Is enim qui in articulo mortis à censura reueruata absolutus est ab inferiore, præcipitur se cõ primò potest Superiori præsentare; in ca. Eos qui De sentent. excommunic. in 6.

Difficultas autem grauis est, An si peccatum sit sine excommunicatione reueruatum, imponi valeat tale onus. Eam copiosè tractat Suarez in citata sect. num. sexto & deinceps, partem affirmantem tenens nec immerito: cum & tutior sit & valde consentanea rationi, quam in præced. num. 50. ex Concilio Trident. attigimus, inducendæ reueruatis casuum: cum nihil inter sit ad grauitatem peccati emendandam per Superiorem: quod per se, aut quod per excommunicationem ei annexam, sit illi reueruatus.

CAPVT V.

De commissione potestatis absoluedi à casibus reueruatis.

SVMMARIVM.

53. Facultas quam Papa concedit absoluedi ab omnibus casibus sibi reueruatis non comprehendit hæresim.

54. Neque ea quam concedit absoluedi ab omnibus censuris & poenis

Ecclesiasticis comprehendit irregularitatem contrariam ex delicto-
55. Facultatem habens absoluedi à casibus reueruatis Papa, habet simul absoluedi à casibus reueruatis Episcopo.

56. Eius rei ratio.

57. Fundamentum partis negantis, cum illius reueruatio.

58. Ille, cui concessa est facultas absoluedi à casibus Papa reueruatis, et vti nequit, nisi fiat ipsi confessio Sacramentalis.

59. Absolutio à casibus reueruatis data virtute Iubilæi valet, etiamsi non fiant omnia quæ ad eiusdem Iubilæi consecutionem iniunguntur.

60. Tria quæ obici possunt in contrarium, cum solutionibus eorumdem.

61. Tollitur reueruatio per confessionem factam Superiori, etiam inualidam.

62. Etiamsi confitens causam scienter dederit defectus, nisi hic contigerit circa peccatum ipsum reueruatum.

63. Aut nisi facultas absoluedi à reueruatis, commissæ sit Sacerdoti per modum indulgentiæ concessæ confitentibus.

64. Cum Iubilæum conceditur lucrandum in vna ex duabus hebdomadis: qui in priore illud lucratus est, potest adhuc in posteriore, si que nouum casum reueruatum habeat, absolui ab eo.

65. Episcopus concedens facultatem absoluedi à casibus sibi reueruatis non censetur concedere à censuris sibi reueruatis.

66. Habens facultatem absoluedi à casibus Episcopo suo reueruatis, potest eos qui ad se cum licentia proprii Sacerdotis venerint, absolue-
re à casibus Episcopo ipsorum reueruatis.

67. Quando generali sua concessione audiendi confessiones, censetur Episcopus concedere facultatem absoluedi à casibus sibi reueruatis.

68. Peregrini non possunt à casibus reueruatis absolui sine licentia Episcopi in cuius diocesi consistunt, si in ea reueruatur.

69. Si vero non reueruatur, etiam reueruatus sit in propria diocesi, absolui potest à Parocho loci.

70. Cum onere amen præsentandi se proprio Episcopo, si casus sit reueruatus cum excommunicatione.

71. A casibus Papa reueruatis Episcopus non potest per priuilegium Concilij Trident. absolue peregrinum, nisi si a suæ in diocesi ipsius pro maiori anni parte morari.

72. Episcopus potest peregrinum ab homine generaliter excommunicatum absolue, & quæ ratione.

73. Religiosi ex priuilegio quod à iure habent audiendi confessiones, non habent absoluedi à casibus Episcopo reueruatis.

74. Non potest Episcopus talibus Religiosis plures casus reueruare quam Curati.

PRIUS dicemus de Papali, posterior de Episcopali commissione. De illa occurrit difficultas, an quædo Summus Pontif. per bullas aut Iubilæum concedit facultatē absoluedi ab omnibus peccatis & censuris Ecclesiasticis, etiam reueruatis in bulla Cænæ Domini; id accipiendum sit prout verba sonant, absque vlla restrictione vel exceptione.

Deratione qua intelligenda est Papalis commissio absoluedi à casibus reueruatis.

SECTIO I.

AD cuius difficultatis explicationem dicimus, Sotum quidem in 4. dist. 22. quæst. 2. art. 3. conclus. quinta (cui consentientes multos doctores Hispanos commemorat Alph. in Vualdo in Candel. aureo cap. de absolutione num. 16.) sentire quod ea verba accipienda sunt sine exceptione: ita vt virtute talis facultatis possit in foro conscientie absolui quiuis criminiosus, etiam hæreticus, dummodo emendatus sit.

Sententiam tamen contrariam (nempe à dicta concessione excipiendam esse absolutionem ab excommunicatione incurta propter hæresim) videri tenendam: non tantum quia est multorum aliorum authorum grauissimorum quos idem à Vualdo & Henric. referunt: ille in seq. nu. 17. & hic in sua summa lib. 6. cap. 16. §. 2. lit. Z. in marg. sed maxime, quia duo Summi Pontifices, vt iidem etiam notant, eam suis responsis approbatint. Pius 5. anno Domini 1572. & Gregor. 13. anno Domini 1577. dicens stylum & usum curiæ Romanæ suamque intentionem talem esse vt per bullæ aut Iubilæi clausulam generalem, nunquam censetur concessa absolutio ab hæresi. Videri potest Nauarr. in Enchir. cap. 27. num. 272.

in re-